

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Bøn og Begreb om en Dansk Høiskole i Soer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, University of Aarhus, s. 13. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_680-txt-shoot-idm605.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hermed har jeg da sagt min Mening om *Latin-Skolen* i Sorø, men da *Friheden* kun gjør en bedre Fremgangs-Maade muelig, og jeg ikke veed, hvorvidt Skolen har eller for Øieblikket kunde faae Lærere, med Lyst og Evne til virkelig at følge den, saa kan jeg umuelig sige, om Forandringen vilde nytte, men maa lægge al Vægten derpaa, at *Academiet*, naar det skal være en folkelig Høiskole, paa en eller anden Maade bliver *Latin-Skolen* kvit, og faaer sin egen Bestyrelse i en tilstædeværende Hædersmand, til hvem (ligesom til Hovmesteren forud) Majestæten tør betro en saa vigtig Oplysnings-Anstalt, der naturligviis skal være ligesaa *Kongelig* som *folkelig*, ligesaavel i vor *Stats-For- 14 fatnings* som i vort *Folke-Livs Aand*, thi medens det aldrig nytter at ville beherske Oplysnings-Værket i det Hele, der maa gaae sin egen Gang, følger det dog af sig selv, at i de Værksteder for folkelig og borgerlig Oplysning, *Regjeringen selv* opretter og bestyrer, maa der *ikke* virkes *imod* den, men skal af alle Kræfter virkes *for den*. En Regjering og Statsforfatning kan vist nok lettelig tænkes saa slette og ufolkelige, at en Oplysnings-Anstalt umuelig kunde være baade i deres og i Folkets Aand, men deels vil det være yderst sjeldent, deels var det dog lige dumt af en Regjering at undergrave sig selv, og endelig kiender jeg saa meget baade til det Danske Folk og til den Danske Regjering og Stats-Forfatning, at jeg veed, de stemme i Grunden saa ypperlig overeens, at det er kun *Oplysning* om denne herlige Overensstemmelse, vi fattes, for, med Guds Hjælp, at blive saa lykkelige, som det paa Jorden er mueligt. Havde vi derfor blot saalænge havt en Kongelig Dansk Høiskole i Sorø, som den i alt Fald overflødige Universitets-Hale, der kostede store Penge, da er jeg vis paa, al dette Aars Uro og urimelige Forlangender vilde være undgaaet; men Dette hørde vel ogsaa til for at overbevise baade Høie og Lave om, at vi trænge høit til Almeen-Oplysning om den virkelige Beskaffenhed af det Borgerlige Selskab, som hveranden Pen nu vil kalfatre, og dog kun saare faa Øine endnu har seet fra alle Sider, end sige *giennemskuet*, som de 15dog maatte for at an stille en forsvarlig Sammenligning og beregne Følgerne af en Forandring.